

۲۶۸۴

۱۴۰۵
م
۷۶۷
-
۲۶۶

شماره ترتیب چاپ:
شماره چاپ سابقه:
شماره دفتر ثبت:

دوره پنجم - سال دوم
۱۳۷۶-۱۳۷۷
تاریخ چاپ ۱۳۷۶/۵/۱۹

گزارش کارشناسی پیرامون

لایحه شمول ماده (۶۶) قانون محاسبات عمومی کشور به مجمع تشخیص مصلحت نظام

دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس

کمیسیون های ارجاعی

امور اداری و استخدامی - امور اقتصادی و دارایی و تعاون

کد گزارش: ۲۰۰۲۶۸۴

معاونت پژوهشی

کار: دفتر بررسی های حقوقی

۱۳۷۶ بهرپور

دفتر بررسی های اقتصادی

مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی
کتابخانه و واحد اسناد و
شماره: ۷۴۴۵
تاریخ: ۷۲/۶/۹۴

۳۸۴۲

۳۸۴۲

قابل توجه نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی

همانگونه که استحضار دارند به موجب قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌ها، این مرکز موظف شده است در خصوص کلیه طرح‌ها و لوایح اظهار نظر کارشناسی نماید. از سوی دیگر فرایند رسیدگی و تصویب طرح‌ها و لوایح در حال حاضر به گونه‌ای است که بعضاً گزارش کارشناسی مرکز زمانی به مجلس می‌رسد که طرح یا لایحه، مرحله تصویب در صحن علنی یا کمیسیون‌ها را پشت سر گذارده است. بنابراین لازم می‌داند توجه نمایندگان محترم را به اجتناب ناپذیر بودن پدیده مورد اشاره جلب و مضافاً آرزو نماید که در اصلاحات آتی آیین‌نامه داخلی در جهت رفع آن اقدام لازم مبذول گردد. ان شاء الله

معاونت پژوهشی

لایحه شمول ماده (۶۶) قانون محاسبات عمومی کشور به مجمع تشخیص مصلحت نظام

کد گزارش: ۲۰۰۲۶۸۴

● بیان مقاصد لایحه

- لایحه شمول ماده (۶۶) قانون محاسبات عمومی کشور به مجمع تشخیص مصلحت نظام برای نیل به اهداف ذیل تقدیم مجلس شورای اسلامی گردیده است:
- ۱- نیاز به استفاده از کارمندان، توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام به دلیل وظایف جدید محول،
 - ۲- فقدان مقررات مالی و معاملاتی و استخدامی برای استفاده از کارمندان توسط مجمع مذکور،
 - ۳- درخواست شمول مقررات مالی شورای نگهبان قانون اساسی در مورد مجمع،
 - ۴- اجازه مصرف اعتبارات و نحوه نگهداری حساب اموال و نقل و انتقال و واگذاری آنها در سایر مقررات مالی بر اساس آیین نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام.

● ارزیابی مقاصد لایحه

مجمع تشخیص مصلحت نظام با ابتکار و فرمان حضرت امام خمینی (ره) در تاریخ ۱۳۶۶/۱۱/۱۷ برای حل اختلاف مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان تأسیس گردید.

در بازنگری قانون اساسی در سال ۱۳۶۸ با توجه به فرمان حضرت امام (ره) در این رابطه، مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان یک تأسیس حقوقی با اختیارات و صلاحیت‌های بیشتری در اصل ۱۱۲ ایجاد شد.

در این اصل مقرر شده است: «مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تشخیص مصلحت در مواردی که مصوبه مجلس شورای اسلامی را شورای نگهبان خلاف موازین شرع و یا قانون اساسی بداند و مجلس یا در نظر گرفتن مصلحت نظام نظر شورای نگهبان را تأمین نکند و مشاوره در اموری که رهبری به آن ارجاع می‌دهد و سایر وظایفی که در این قانون ذکر شده به دستور رهبری تشکیل می‌شود. اعضای ثابت و متغیر این مجمع را مقام رهبری تعیین می‌نماید. مقررات مربوط به مجمع توسط خود اعضا تهیه و تصویب و به تأیید مقام رهبری می‌رسد.»

انجام مسئولیت‌های محول به مجمع تشخیص مصلحت نظام در اصل ۱۱۲ قانون اساسی و بندهای (۱) و (۸) اصل ۱۱۰ و دیگر مواردی که مقام معظم رهبری به آن ارجاع می‌فرماید مستلزم استفاده از نیروی انسانی و ابزار و وسایل کار می‌باشد. انجام این امور نیاز به تأمین و تخصیص بودجه و نحوه مصرف آن و مقررات مالی و معاملاتی و استخدامی دارد که در حال حاضر مجمع فاقد چنین مقرراتی است و لایحه تقدیمی در صدد رفع این مشکل است. گرچه شایسته است ابتدا وضعیت حقوقی مجمع در رابطه با ماده ۳ قانون محاسبات عمومی مشخص گردد تا مجمع بتواند از ردیف بودجه‌ای جداگانه استفاده کند که متأسفانه تاکنون مشخص نشده است. نظر به وظایف مذکور و شأن و

اعتبار مجمع تشخیص مصلحت نظام در میان قوای موجود و سایر دستگاه‌ها، تسری مقررات مالی، معاملاتی و استخدامی شورای نگهبان و برخورداری آن از تسهیلات مقرر در ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی امری منطقی به نظر می‌رسد و لایحه تقدیمی با توجه به ویژه قسمت اخیر اصل ۱۱۲ قانون اساسی و مقررات و رویه موجود در مورد مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان به ویژه قانون محاسبات عمومی وفق مقررات موجود بوده و با توجه به فرمان اخیر مقام معظم رهبری در احاطه وظایف جدید به مجمع و افزایش تعداد اعضای آن با سیاست‌های کلان جمهوری اسلامی ایران نیز سازگار می‌باشد.

● هدایت به سمت کارآمدی لایحه

در تبصره بند ۲ ماده واحده لایحه تقدیمی آمده که: «مصرف اعتبارات و نحوه نگهداری حساب اموال و نقل و انتقال و واگذاری آنها و سایر مقررات مالی بر اساس آیین‌نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد که به پیشنهاد دبیر مجمع به تصویب رئیس مجمع می‌رسد».

اگر مقررات مذکور بر اساس آیین‌نامه داخلی مجمع باشد واضح است که تصویب آن باید با رأی اکثریت اعضای مجمع خواهد بود نه این که با پیشنهاد دبیر مجمع و تصویب رئیس مجمع باشد در آن صورت چنین القا می‌شود که آیین‌نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام پیشنهاد دبیر و تصویب رئیس آن است، در حالی که چنین نیست.

● تبیین آثار جنبی ناشی از اجرای لایحه

تصویب و اجرای لایحه شمول ماده (۶۶) قانون محاسبات عمومی کشور به مجمع تشخیص مصلحت نظام آثار مثبتی به شرح ذیل خواهد داشت:

- ۱- مجمع تشخیص مصلحت نظام در صورت تصویب لایحه از تسهیلات و مزایای مقرر در ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی کشور و قانون مقررات مالی شورای نگهبان برخوردار شده و در انجام وظایف خود موفق‌تر خواهد شد.
- ۲- اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با مجمع با آگاهی از مقررات مالی، معاملاتی و استخدامی آن از حقوق و تعهدات‌شان مطلع خواهند شد.
- ۳- با تصویب لایحه حاضر دیوان محاسبات کشور مأموریت محول به خود را طبق اصل ۵۵ قانون اساسی از مقام رسیدگی و حسابرسی مجمع، به خوبی انجام خواهد داد.

● پیشنهاد

پیشنهاد می‌شود قسمت اخیر تبصره بند ۲ ماده واحده و تبصره مذکور به شرح ذیل اصلاح شود:
«مصرف اعتبارات و نحوه نگهداری حساب اموال و نقل و انتقال و واگذاری آنها و سایر مقررات مالی بر اساس آیین‌نامه داخلی مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهد بود».